

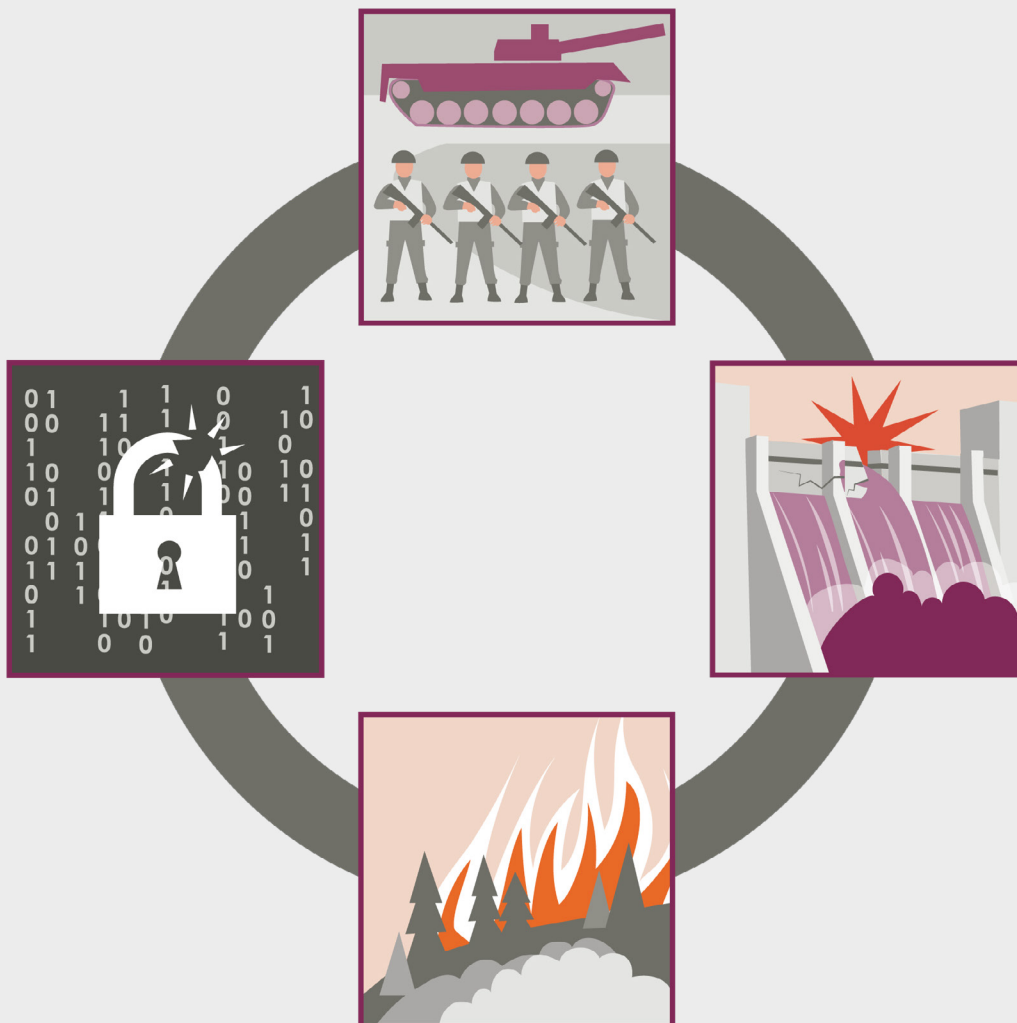

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Öva enkelt!

Värdlandsstöd till internationella civila aktörer

En seminarieövning för aktörer som kan bidra till
Sveriges värdlandsstöd

Öva enkelt! Vårdlandsstöd till internationella civila aktörer
– En seminarieövning för aktörer som kan bidra till Sveriges vårdlandsstöd

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Produktion: Advant

Publikationsnummer: MSB2521 – januari 2025

ISBN: 978-91-7927-581-5

Innehåll

Vad är Öva enkelt!?	4
Varför ska vi öva?	5
Vad vill vi uppnå?	5
Hur är det tänkt att vi ska använda Öva enkelt!?!?	5
Del 1 Förberedelse	6
Vilka förberedelser och resurser krävs inför övningen?	6
Övningsbestämmelser	8
Checklista planeringsarbete	10
Del 2 Genomförande	11
Inledning av övning	11
Scenario	13
Momentbeskrivning 1	14
Momentbeskrivning 2	15
Momentbeskrivning 3	16
Momentbeskrivning 4	17
Momentbeskrivning 5	18
Del 3 Utvärdering	19
Utvärderingsenkät	20
Utvärderingsrapport	23
Resultat från övningen	25
Vad är nästa steg efter utvärderingen?	30

Vad är Öva enkelt!?

Öva enkelt! är ett övningsstöd som underlättar och hjälper dig som övningsledare genom hela processen från planering till genomförande och utvärdering av en övning. Öva enkelt! är utformad för att vara genomförbar med enkla förberedelser, begränsad resursåtgång och utifrån egna förutsättningar.

I detta fall riktar sig övningen till de aktörer som kan bidra till Sveriges värdlandsstöd till internationella civila aktörer.

MSB erbjuder flera stöd för att genomföra egna övningar. Innan övningsplaneringen påbörjas, se till att detta stöd stämmer överens med er långsiktiga planering för utbildning och övning kopplat till identifierade utvecklingsbehov.

Använd gärna följande frågeställningar som stöd innan du väljer övning:

- Varför ska vi öva?
- Vad ska övas?
- Vilka ska öva?
- Hur ska erfarenheter omhändertas?
- Vilka resurser har vi att tillgå?
- Hur mycket tid har vi till förfogande?

För att stärka er förmåga är det viktigt att ni efter övningen avsätter tid och resurser för att hantera de erfarenheter som övningen genererat.

Lycka till!

Varför ska vi öva?

Syftet med övningen är att möjliggöra för er att utforska er roll i att ge stöd till internationella civila aktörer på svenskt territorium för att kunna ta emot civil och humanitär hjälp, i syfte att skydda civilbefolkningen och upprätthålla samhällets funktionalitet.

Vad vill vi uppnå?

Övningens mål är att ni ska ha kunskap om er organisations roll i att ge stöd till internationella civila aktörer på svenskt territorium för att Sverige ska kunna ta emot civil och humanitär hjälp. Målet är nedbrutet i fem delmål som speglar de fem faserna av att ge värdlandsstöd som återfinns i planeringsstödet ”Värdlandsstöd till internationella civila aktörer – Stärkt förmåga vid övningar, fredstida kriser, höjd beredskap och krig”, vilka är följande:

1. **Förberedelse** – Aktören har kunskap om vilka egna resurser som kan behöva bli förstärkta via internationell civil och humanitär hjälp samt hur deras organisation kan bli aktuell för att bidra till värdlandsstöd.
2. **Förfrågan** – Aktören har kunskap om hur de initierar en förfrågan om internationell civil och humanitär hjälp.
3. **Mottagande** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid ankomst och vilka resurser aktörerna själva kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.
4. **Stöd under insats** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd under insatsen och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.
5. **Avslut** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid avslutning av insats och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Hur är det tänkt att vi ska använda Öva enkelt!?

Det här materialet är avsett för dig som ska planera, genomföra och utvärdera en övning i egen organisation. Materialet är uppdelat i tre delar:

1. Den inledande delen fokuserar på förberedelser inför övningen. Här finns stöd för dig som övningsledare, förslag på övningsbestämmelser och checklistor som underlättar planeringen.
2. Nästa del omfattar själva genomförandet med presentation av scenariot och beskrivningar av övningens moment, inspel och diskussionsfrågor. De under stödjande frågorna under varje inspel är valfria men kan användas för att fördjupa diskussionen. Du väljer själv hur djupt din organisation/ verksamhet vill öva baserat på tillgänglig tid, eventuellt egna mål, ambitionsnivå och erfarenhetsgrad.
3. Den sista delen av dokumentet innehåller stöd för utvärdering av övningen i form av en utvärderingsenkät och en mall för utvärderingsrapport som utgår från övningens mål och som är enkel att använda. Där finns även en mall att använda för att skapa en åtgärdsplan.

Del 1 Förberedelse

Vilka förberedelser och resurser krävs inför övningen?

För att genomföra övningen krävs ett begränsat antal personella resurser som kan ta på sig olika roller. Vissa roller kan innehas av samma person.

- En person bör vara ansvarig för planeringen och dialogen med beställaren (**övningsledare**).
- Utöver detta behövs en **spelledare**, som kan vara samma person som övningsledaren. Spelledarens uppgift är att leda diskussionerna under övningen genom att ställa frågor, fördela talutrymme, hålla tidsplanen och styra övningen framåt.
- En annan viktig roll är **utvärderingsledare**, vars ansvar är att dokumentera löpande under övningen samt sammanställa resultatet i utvärderingsrapporten. Om det inte finns en utpekad utvärderingsledare kommer du som övningsledare behöva göra detta arbete efteråt. Tips, ta hjälp!

Vad innebär övningen?

Övningen är till för att öva er organisations roll i att ge värdlandsstöd. Den har ett utforskande och lärande fokus snarare än att pröva organisationens förmåga. Övningens mål är att ni ska ha kunskap om er organisations roll i att ge stöd till internationella civila aktörer på svenskt territorium för att Sverige ska kunna ta emot civil och humanitär hjälp. Övningen innehåller fem olika moment med tillhörande delmål och diskussionsfrågor utifrån de olika faserna av att ge värdlandsstöd.

Värdlandsstöd påverkar och berör olika aktörer på olika sätt. Det finns möjlighet att skraddarsy frågeställningar som passar just er organisation utifrån ansvarsområde, mognadsgrad och övningsbehov. Reflektera en stund över föreslagna frågeställningar och lägg gärna till egna för att anpassa innehållet efter er förmåga och ambitionsnivå.

Vad är viktigt att tänka på kring säkerhetsskydd och sekretess?

Innan deltagarna bjuds in till övningen behöver övningsledaren och spelledaren överväga och svara på ett antal frågor.

1. Kommer övningen att involvera säkerhetsskyddsklassificerad och/eller sekretessbelagd information?
2. Berör övningen annan skyddsvärd information?
3. Är alla deltagare behöriga att ta del av den information som kommer att delas under övningen?
4. Är den tänkta övningslokalen lämplig med tanke på den information som ska delas?

Utifrån svaren ovan, säkerställ att nödvändiga riskreducerande åtgärder vidtas inför övningen. Vid osäkerhet, kontakta din organisations säkerhetsansvarige.

Vad har övningen för scenario?

Övningens scenario sträcker sig från en säkerhetspolitisk kris där Sveriges resurser för att hantera krisen börjar ta slut, till en händelse där Sverige måste begära internationell civil och humanitär hjälp. Detta ger ett brett spektrum av diskussionsmöjligheter.

Scenariot är baserat på ett längre scenario framtaget av Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) som även ligger till grund för annat MSB-material kring värdlandsstöd till internationella civila aktörer. Ni kan själva utveckla och ändra det presenterade scenariot utifrån era behov. Ändringar bör dock ske inom ramen för angivet syfte och mål.

Vad är viktigt att tänka på kring utvärdering?

Utvärderingsarbetet påbörjas redan i planeringsarbetet. Genom att planera vad ni ska observera och dokumentera under övningen skapar ni bra förutsättningar för utvärderingen och det efterföljande arbetet med åtgärder. Detta övningsstöd har förutbestämda utvärderingsfrågor som bygger på målformuleringarna.

I sista delen av övningsstödet finns mallen ”utvärderingsrapport” med textfält som kan fyllas i direkt under övningens gång. Där finns också mallen ”åtgärdsplan” som kan fyllas i, tillsammans med sakkunniga och resursägare efter övningen, när utvärderingen är färdig. En individuell utvärderingsenkät finns också bifogad, för deltagarna att fylla i efter genomförd övning.

Läsanvisningar

För fördjupning och konkreta råd, använd MBS:s övningsvägledning (grundboken och metodhäften). Läsanvisningar finns i användarinstruktionerna och i övningsbestämmelserna.

Övningsbestämmelser

Detta är övningsbestämmelser som du kan använda för att tydliggöra övningens syfte, mål och innehåll för deltagarna.

Övningens namn:

Datum och tid för övningens genomförande:

Syfte: Syftet med övningen är att möjliggöra för er att utforska er roll i att ge stöd till internationella civila aktörer på svenskt territorium för att kunna ta emot civil och humanitär hjälp, i syfte att skydda civilbefolkningen och upprätthålla samhällets funktionalitet.

Mål: Övningens mål är att ni ska ha kunskap om er organisations roll i att ge stöd till internationella civila aktörer på svenskt territorium för att Sverige ska kunna ta emot civil och humanitär hjälp. Målet är nedbrutet i fem delmål som speglar de fem faserna av att ge värdlandsstöd som återfinns i planeringsstödet "Värdlandsstöd till internationella civila aktörer. Stärkt förmåga vid övningar, fredstida kriser, höjd beredskap och krig", vilka är följande:

1. Förberedelse – Aktören har kunskap om vilka egna resurser som kan behöva bli förstärkta via internationell civil och humanitär hjälp samt hur deras organisation kan bli aktuell för att bidra till värdlandsstöd.
2. Förfrågan – Aktören har kunskap om hur de initierar en förfrågan om internationell civil och humanitär hjälp.
3. Mottagande – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid ankomst och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.
4. Stöd under insats – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd under insatsen och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.
5. Avslut – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid avslutning av insats och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Målgrupp: I detta fall riktar sig övningen till de aktörer som kan bidra till Sveriges värdlandsstöd till internationella civila aktörer.

Förkunskaper

Kännedom om egen organisation och ansvarsområden samt viss kunskap om arbete kopplat till att ge värdlandsstöd till internationella civila aktörer.

De övade rekommenderas ha läst planeringsstödet "Värdlandsstöd till internationella civila aktörer" (MSB2516 – januari 2025) då en stor del av övningen bygger på detta dokument. De övade bör även ha genomfört webbutbildningen "Värdlandsstöd till internationella civila aktörer" (hittas på MSB:s hemsida) samt ha tagit del av FOI Memo "Scenarier för mottagande av internationell civil och humanitär hjälp".¹

Format: Seminarieövning.

Övningsledning: Övningsledare, spelledare och utvärderingsledare.

Tid för förberedelse för övande: ca tre timmar

Tid för genomförande: ca fem timmar

Tid för utvärdering: ca två timmar

Logistik: Se checklista.

Övningslokal: Lektionssal eller motsvarande

Stödmaterial: Planeringsstödet "Värdlandsstöd till internationella civila aktörer – Stärkt förmåga vid övningar, fredstida kriser, höjd beredskap och krig". Lagstöd exempelvis totalförsvarets författningshandbok. Om möjligt, säkerställ att en jurist finns tillgänglig för att vid behov svara på uppkomna frågor under övningen.

1. FOI Memo 8606.

Checklista planeringsarbete

Detta är en checklista som är till för att underlätta övningsledarens planeringsarbete genom hela övningen från början till slut.

Före övningen

Genomför en uppdragsdialog med beställaren av övningen. Klargör förväntningar på leverans och hur erfarenheterna ska omhändertas.

Föränkra övningsbestämmelserna hos beställaren.

Sprid övningsbestämmelserna till deltagarna.

Boka övningslokal med nödvändig utrustning, ta hänsyn till behov av eventuella säkerhetsskyddsåtgärder.

Boka och bjud in övande samt övriga deltagare till övningen, säkerställ att de har rätt utbildning innan vad gäller regelverk m.m.

Förbered utvärdering med utvärderingsledaren.

Förbered och skriv ut utvärderingsenkäten som ska delas ut.

Planera hur tiden ska användas under övningen och när pauser ska läggas in.

Förbered övningslokal och andra praktiska detaljer.

Kontrollera och förbered ev fika och förbrukningsmateriel.

Under övningen

Genomför övningen.

Dela ut och samla in utvärderingsenkät.

Efter övningen

Sammanställ svaren från utvärderingsenkäterna.

Fyll i observationer och målbedömning i utvärderingsrapporten.

Färdigställ utvärderingsrapporten.

Kommunicera utvärderingsresultatet till deltagarna.

Lämna över resultatet av övningen till beställaren och ta tillsammans fram en åtgärdsplan för fortsatt omhändertagande. Engagera gärna sakkunniga och resursägare i arbetet med åtgärdsplanen.

Boka en tid med de övande och beställaren längre fram för att följa upp åtgärderna och se över behovet av uppdatera den fleråriga utbildnings- och övningsplanen.

Del 2 Genomförande

Nu har det blivit dags att genomföra övningen. Nedan finns stöd till hur inledningen av övningen kan genomföras och även stöd till spelledaren, dvs. den som faciliterar diskussionerna och för övningen framåt.

Inledning av övning

Vem som inleder övningen kan variera beroende på organisation, tillgång till resurser och vilka som medverkar. Övningsledaren kan vara den som hälsar välkommen, men det går även bra att exempelvis en chef gör det för att sedan lämna över ordet till spelledaren.

Presentera syfte och mål med övningen: Understryk gärna att övningen ska vara lärande, att den ska utveckla er förmåga att ge värdlandsstöd.

Gå igenom följande punkter:

Vilka som ingår i övningsledningen och vilken roll de övande har. Det är inte spelledaren som sitter på de rätta svaren.

- Praktikaliteter kring tider, pauser och liknande.
- Information kring säkerhetsskydd och sekretess.
- Beskriv hur processen efter övningen ser ut.
- Spelregler kring övningen:
 - Till exempel, att ”vad som sägs i rummet stannar i rummet”, att mobil telefoner lämnas utanför rummet, eller annat som bestämts innan.
- Hur övningen kommer att gå till, exempelvis:
 - De olika momenten inklusive presentation av scenariot och diskussionsfrågor.
 - Om de övande fastnar i en fråga kommer spelledaren att parkera frågan och gå vidare.
 - Hur resultatet av övningen ska dokumenteras och spridas.

När inledningen är klar, meddela att övningen startar.

Presentera scenariot

Scenariot syftar till att ge ett sammanhang att diskutera utifrån. Scenariot är enkelt och generellt beskrivet, för att undvika att fastna i detaljer. Texten inleds med en förhistoria som förklarar bakgrunden till händelseförloppet. Spelledaren använder sedan moment och inspel för att guida de övande genom diskussionsfrågor.

Presentera det första momentet och det första inspelet

- Läs upp scenariotexten i inspelet.
- Den första diskussionsfrågan är en ingång för att starta samtalet.
- Gå igenom diskussionsfrågorna i tur och ordning.

Upprepa med de följande fyra momenten

- Läs upp scenariotexten i inspelet.
- Gå igenom diskussionsfrågorna i tur och ordning.

Avslutning

- När det återstår cirka 20 minuter är det dags att runda av.
- Återkoppla till syftet och målet med övningen.
- Be deltagarna resonera kring de viktigaste utvecklingsområdena som framkommit under övningen, vad har gått bra, vad behöver förbättras?
- Be deltagarna fylla i och lämna in utvärderingsenkäten.
- Tacka för deltagandet.
- Repetera när och hur deltagarna får återkoppling på resultatet av övningen.

Ta höjd i tid för att avslutningen är minst lika viktig som inledningen. Den sinnesstämning som råder bland deltagarna vid övningens slut, är den känsla som de kommer att ha med sig från övningen.

Scenario

Förhistoria:

Gråzonen är det nya normalläget. Främmande makt har under en längre tid bidragit till ökade spänningar i norra Europa genom upprustning, provokativa militära övningar och förflyttningar av förband till strategiskt viktiga platser.

Som svar ökar successivt närvaron av Natoallierades mark-, sjö- och flygförband i de nordiska och baltiska länderna. Sedan flera månader har en rad svårförklarliga ”olyckor” inträffat i Sverige och i grannländerna runtomkring. Cyberangrepp, informationspåverkan och underrättelseverksamhet har ökat markant i omfattning.

Ramfaktorer: Det är dagens datum, klockan är 10:00.

Plats: Er aktörs ledningsplats/ konferensrum

Orsaker och konsekvenser: Den ökade belastningen på beredskapssystemet tilltar successivt till den grad att Sveriges resurser behöver ses över. För att lösa de ständigt avlösande kriserna lyfts diskussionen om att Sverige bör begära internationell hjälp.

Momentbeskrivning 1

Mål

Förberedelse – Aktören har kunskap om vilka egna resurser som kan behöva bli förstärkta via internationell civil och humanitär hjälp samt hur deras organisation kan bli aktuell för att bidra till värdlandsstöd.

Ungefärlig tidsåtgång för moment 1

Introduktion	5 minuter
Diskussion	40 minuter
Summering	10 minuter
Totalt	55 minuter

Inspel

För att bättre kunna hantera de ständigt avlösande kriserna som numera är vardagen har er organisation fått till uppgift att gå igenom er organisations ansvarsområden, identifiera potentiella resursbrister och ta fram planer för hur dessa kan åtgärdas genom hjälp från andra svenska aktörer samt internationella civila aktörer.

Ni ska även analysera er organisations eventuella roll i att stödja andra svenska aktörer och i att bidra till värdlandsstöd förtill internationella civila aktörer.

Diskussionsfråga 1.1

Vilka ansvarsområden har er organisation i normalläge, kris och krig?

Diskussionsfråga 1.2

Inom er organisations ansvarsområde, finns det brister som ni inte kan lösa själva och skulle behöva ytterligare hjälp för, vilka kan ni i så fall vända er till?

Diskussionsfråga 1.3

Vid en händelse där internationell civil och humanitär hjälp inkommer till Sverige, hur kan er organisation komma att bli aktuell för att ge värdlandsstöd och på vilket sätt?

Diskussionsfråga 1.4

Hur kan ni förbereda värdlandsstödet för att göra insatsen effektiv redan innan hjälpen anländer?

Momentbeskrivning 2

Mål

Förfrågan – Aktören har kunskap om hur de initierar en förfrågan om internationell civil och humanitär hjälp.

Ungefärlig tidsåtgång för moment 2	
Introduktion	5 minuter
Diskussion	40 minuter
Summering	10 minuter
Totalt	55 minuter

Inspel

Sent en kväll några dagar efter att er analys är klar angrips ett grannland till Sverige. Grannlandet har besvarat angreppet och åberopat artikel 5 i Natostadgan. Sveriges regering beslutar om skärpt beredskap i hela landet,

Senare angrips även Sverige genom fjärrbekämpning som drabbar både militära mål och samhällsviktig verksamhet. Den samlade effekten på civilbefolkningen i de värst drabbade områdena är mycket stor. Allteftersom lägesbilden klarnar är det uppenbart att internationell civil och humanitär hjälp måste efterfrågas.

Diskussionsfråga 2.1

Hur gör ni vid en samhällsstörning där Sveriges resurser inte räcker till och internationell civil och humanitär hjälp behöver efterfrågas?

Diskussionsfråga 2.2

Vilka internationella avtal känner ni till som kan användas för att skicka ut en förfrågan om internationell civil och humanitär hjälp?

Diskussionsfråga 2.3

Om MSB, i egenskap av nationella kontaktpunkt för EU och Nato, behöver efterfråga internationell civil och humanitär hjälp, vad behöver ni bistå med för underlag inför förfrågan?

Momentbeskrivning 3

Mål

Mottagande – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid ankomst och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Ungefärlig tidsåtgång för moment 3

Introduktion	5 minuter
Diskussion	40 minuter
Summering	10 minuter
Totalt	55 minuter

Inspel

Successivt börjar den internationella civila och humanitära hjälpen anlända till Sverige. Den blir över tid mycket omfattande men är ändå långt ifrån tillräcklig. Hjälpen kommer via flera kanaler, från EU, FN och Nato, men även bilateralt och genom icke-statliga hjälporganisationer. Hjälpen kommer från både de nordiska grannländerna, Schengenområdet och tredjeland.

Väl på plats registreras hjälppersonal och materiel vid de upprättade mottagningsplatserna och de tilldelas en samverkansperson. Periodvis blir belastningen på mottagningsplatserna mycket stor.

Diskussionsfråga 3.1

Vilket stöd kan de internationella civila aktörerna behöva vid mottagande och vad kan er organisation bidra med?

Diskussionsfråga 3.2

Vilka funktioner bör ni upprätta på mottagningsplatsen och kan ni ta stöd från andra aktörer för att upprätta dessa funktioner?

Diskussionsfråga 3.3

Vilka aktörer måste ni samverka med vid mottagande för att säkerställa att värdlandsstödet blir effektivt till internationella civila aktörer?

Momentbeskrivning 4

Mål

Stöd under insats – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd under insatsen och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Ungefärlig tidsåtgång för moment 4

Introduktion	5 minuter
Diskussion	40 minuter
Summering	10 minuter
Totalt	55 minuter

Inspel

Det har gått flera veckor sedan Sverige senast angreps. Situationen i landet förbättras långsamt men trots det är behovet av stöd långt ifrån över. De internationella civila och humanitära insatserna till Sverige avlöser varandra. Förfrågningar om ny hjälp, mottagande och avslut av avklarade insatser löper parallellt.

Ibland har behovet av värdlandsstöd varit specifikt och uttryckts tydligt. Många typer av behov är och har varit återkommande så som behov av hjälp vid transport, kommunikation och logi.

Diskussionsfråga 4.1

Vilket värdlandsstöd kan den internationella civila och humanitära hjälpen behöva under insatsen och vad kan er organisation bidra med?

Diskussionsfråga 4.2

Hur säkerställer ni att ett effektivt värdlandsstöd ges kontinuerligt till de internationella civila aktörerna under insatsen?

Diskussionsfråga 4.3

Vilka aktörer måste ni samverka med under insatsen för att säkerställa att värdlandsstödet blir effektivt?

Momentbeskrivning 5

Mål

Avslut – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid avslutning av insats och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Ungefärlig tidsåtgång för moment 5	
Introduktion	5 minuter
Diskussion	40 minuter
Summering	10 minuter
Totalt	55 minuter

Inspel

Efter ytterligare ett antal månader har den väpnade konflikten tagit slut både i Sverige och i grannlandet. I Sverige håller de akuta civila och humanitära hjälpinsatserna på att avvecklas och på flera håll sker formella avslut till den internationella civila aktörerna. Sändande länder och organisationer informeras och personal samt materiel registreras innan utresa.

Diskussionsfråga 5.1

Vilket värdlandsstöd kan de internationella civila aktörerna behöva vid avslutning av insats?

Diskussionsfråga 5.2

Vilka aktörer måste ni samverka med när insatsen är avslutad?

Diskussionsfråga 5.3

Vilka administrativa behov kvarstår för er del efter att insatsen är avslutad?

Diskussionsfråga 5.4

Hur tackas de internationella civila aktörerna av efter att insatsen är avslutad?

Del 3 Utvärdering

Nu har det blivit dags att utvärdera och sammanställa de slutsatser som framkommit under övningen.

Nedan följer en utvärderingsenkät som är till för de övande. Utöver den finns även en mall för utvärderingsrapport som inkluderar plats för utvärderingsledarens observationer och bedömning. Till sist finns även en mall för åtgärdsplan.

Utvärderingsenkät

Denna utvärderingsenkät syftar till att de övande ska självskatta i vilken utsträckning aktören har uppfyllt målen. Utvärderingsledaren kan vid behov göra förändringar i utvärderingsenkäten. Utvärderingsenkäten delas ut till de övande efter övningens genomförande och är ett ingångsvärde för analys av det samlade utvärderingsresultatet.

Namn:

Organisation/Funktion:

Fråga 1:

I vilken utsträckning upplever du att ni har kunskap om vilka ansvarsområden ni har som kan komma att behöva bli förstärkta via internationell civil och humanitär hjälp?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 2:

I vilken utsträckning upplever du att ni har kunskap om hur er organisation kan komma att bli aktuell för att bidra till värdlandsstöd?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 3:

I vilken utsträckning upplever du att ni har kunskap om hur ni initierar en förfrågan om internationell civil och humanitär hjälp?

Mycket stor utsträckning Stor utsträckning Liten utsträckning Inte alls

Motivera:

Fråga 4:

I vilken utsträckning upplever du att ni har kunskap om vilket värdlandsstöd de internationella civila aktörerna behöver vid mottagandet?

Mycket stor utsträckning Stor utsträckning Liten utsträckning Inte alls

Motivera:

Fråga 5:

I vilken utsträckning upplever du att ni har kunskap om vilket värdlandsstöd de internationella civila aktörerna behöver under insatsen?

Mycket stor utsträckning Stor utsträckning Liten utsträckning Inte alls

Motivera:

Fråga 6:

I vilken utsträckning upplever du att ni har kunskap om vilket värdlandsstöd de internationella civila aktörerna behöver vid avslut av insatsen?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 7:

I vilken utsträckning upplever du att ni har kunskap om vilka resurser ni kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Utvärderingsrapport

Rapport för övningen Vårdlandsstöd till internationella civila aktörer.

Organisation:

Datum:

Datum för övningens genomförande:

Bakgrund

Beskriv varför övningen genomförts:

Beskrivning av övningen

Syfte: Syftet med övningen är att möjliggöra för oss att utforska vår roll i att ge stöd till internationella civila aktörer på svenskt territorium för att kunna ta emot civil och humanitär hjälp, i syfte att skydda civilbefolkningen och upprätthålla samhällets funktionalitet.

Metod: Övningen genomfördes i form av en seminarieövning. Utifrån satta mål (se nedan), skapades ett antal inspel och diskussionsfrågor som möjliggjorde för deltagarna att genom diskussion och analyser nå de uppsatta målen för övningen. Diskussionen leddes av en spelledare som med hjälp av inspel och understödjande frågor lotsade deltagarna mot målen. Förloppet observerades och dokumenterades av utvärderingsledaren. Observationer tillsammans med svar från utvärderingsenkäter ligger till grund för denna rapport.

Övningsdeltagare

Fyll i namn och roll för de som deltagit i övningen.

Roll	Namn

Mål

Mål: Övningens mål är att vi ska ha kunskap om vår organisations roll i att ge stöd till internationella civila aktörer på svenskt territorium för att Sverige ska kunna ta emot civil och humanitär hjälp. Målet är nedbrutet i fem delmål som speglar de fem faserna av att ge värdlandsstöd som återfinns i planeringsstödet ”Värdlandsstöd till internationella civila aktörer – Stärkt förmåga vid övningar, fredstida kriser, höjd beredskap och krig”, vilka är följande:

1. **Förberedelse** – Aktören har kunskap om vilka egna resurser som kan behöva bli förstärkta via internationell civil och humanitär hjälp samt hur deras organisation kan bli aktuell för att bidra till värdlandsstöd.
2. **Förfrågan** – Aktören har kunskap om hur de initierar en förfrågan om internationell civil och humanitär hjälp.
3. **Mottagande** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid ankomst och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.
4. **Stöd under insats** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd under insatsen och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.
5. **Avslut** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid avslutning av insats och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Utvärderingsmetod

Utvärderingen bestod i att ta reda på och dokumentera hur det gick i övningen och varför det blev så. Utvärderingen bestod av två delar, en självskattande del som de övande själva besvarade efter avslutad övning via en enkät, och en andra del som bestod av att utvärderingsledaren följde de övande under övningen och noterade de övandes diskussioner och slutsatser i förhållande till målen. Dessa två underlag har sedan vägts samman och legat som grund för utvärderingen.

Resultat från övningen

Nedan finns plats för utvärderingsledaren att redovisa resultatet från övningen utifrån de olika målen. Resultatet bör spegla både utvärderarens observationer under övningen och deltagarnas enkätsvar. Resultatet ligger sedan till grund för arbetet med framtagande av utvecklingsområden och åtgärdsförslag.

- 1. Förberedelse** – Aktören har kunskap om vilka egna resurser som kan behöva bli förstärkta via internationell civil och humanitär hjälp samt hur deras organisation kan bli aktuell för att bidra till värdlandstöd.

Hur gick det?

Varför blev det så?

Styrkor?

Brister?

Målbedömning:

2. Förfrågan – Aktören har kunskap om hur de initierar en förfrågan om internationell civil och humanitär hjälp.

Hur gick det?

Varför blev det så?

Styrkor?

Brister?

Målbedömning:

- 3. Mottagande** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid ankomst och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Hur gick det?

Varför blev det så?

Styrkor?

Brister?

Målbedömning:

4. **Stöd under insats** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd under insatsen och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Hur gick det?

Varför blev det så?

Styrkor?

Brister?

Målbedömning:

- 5. Avslut** – Aktören har kunskap om vad internationella civila aktörer behöver hjälp med i form av värdlandsstöd vid avslutning av insats och vilka resurser aktören själv kan bistå med kopplat till att bidra till värdlandsstöd.

Hur gick det?

Varför blev det så?

Styrkor?

Brister?

Målbedömning:

Vad är nästa steg efter utvärderingen?

Utvecklingsområden ska omsättas i verksamheten i efterföljande erfarenhets hanteringsprocess. Utvärderingsledare med hjälp av övningsledare och eventuellt sakkunnig fyller i utvecklingsområden och föreslår vilka åtgärder som bör genomföras för att höja kunskap och förståelse. Åtgärdsförslagen kan skrivas i punktform och motiveras med fritext i mallen för åtgärdsplan nedan. Detta arbete ska förankras med beställaren.

Nr	Utvecklingsområde	Åtgärd	Ansvarig (namn)	Genomförande (datum)	Åtgärd senast (datum)	Uppföljning av åtgärd (datum)	Ansvarig för uppföljning (namn)
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							

Nu är du i mål med denna övning.

Bra jobbat!

Tips

På MSB:s hemsida hittar du fler [Öva enkelt!](#)

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap